

Lalka

Dolnośląski
Instytut
Doradczy

Audiodeskrypcja i napisy

5D Adaptacje
Filmowe

Bolesław Prus
Wojciech Jerzy Has

Organizator:

Stowarzyszenie Dolnośląski Instytut Doradczy DID z Wrocławia.

www.did.edu.pl

ADAPTER
w Szkole!

Partnerzy:

Fundacja na rzecz rozwoju Audiodeskrypcji KATARYNKA
oraz CeTA Centrum Technologii Audiowizualnych we Wrocławiu.

Opracowanie powstało do projektu „Integracja osób niepełnosprawnych w lokalnych społecznościach – Adaptacje filmowe: Lalka 5D”.

Projekt finansowany jest ze środków Gminy Wrocław.

5D Adaptacje
Filmowe

Bolesław Prus
Wojciech Jerzy Has

Lalka

Audiodeskrypcja i napisy

Sensoryka

To inaczej zmysły. Tradycyjnie mówi się o pięciu zmysłach: wzroku, słuchu, dotyku, węchu i smaku. Jednak badania psychologiczne poszerzyły wiedzę o funkcjach sensorycznych i obecnie możemy wyróżnić ich aż jedenaście!

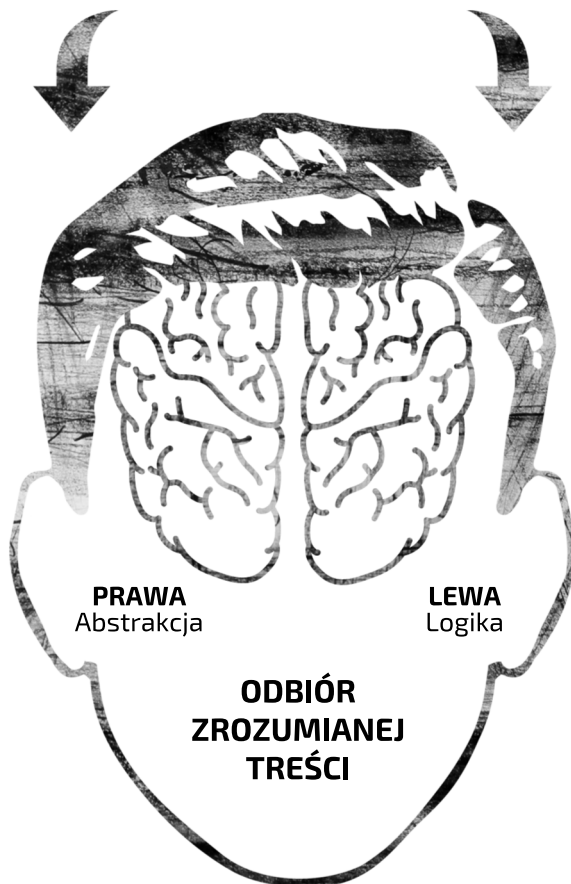
Wzrok i słuch to są te zmysły, którymi w pierwszej chwili odbieramy filmy lub przedstawienia teatralne. Oczywiście potem włączają się emocje.

Zrozumienie filmu powstaje w mózgu. Osobom pełnosprawnym przychodzi to łatwo, jesteśmy przyzwyczajeni, że idąc do kina nie martwimy się, że nie słyszymy lub nie widzimy tego co dzieje się na ekranie. W przypadku osób mających problemy ze słuchem, bądź wzrokiem, jest inaczej. Treści mówione / pokazywane muszą zostać ujęte w innych sposób. Dlatego właśnie powstały audiodeskrypcja i napisy.

Wykorzystanie narzędzi przekazu treści kultury dostosowanych dla osób niepełnosprawnych pozwoliło uruchomić pamięć wzrokową i słuchową.

**Czy jesteś słuchowcem, czy raczej wzrokowcem?
Bardziej trafia do Ciebie przekaz mówiony
(audiodeskrypcja), czy raczej pisany (napisy)?**

WZROK i SŁUCH

Audiodeskrypcja i napisy

Audiodeskrypcja

Werbalny opis treści, które widoczne są dla osób widzących – czyli „mówiony” opis tego co widać na ekranie czy też scenie, nazywany jest audiodeskrypcją.

To narzędzie, które umożliwia osobom z niepełnosprawnością wzroku „zobaczyć” grę aktorów, inscenizację, kostiumy, kolory i odczuwać to samo, co osoby widzące. **Najważniejszą rolę w przygotowaniu audiodeskrypcji ma deskrytor, czyli człowiek, która „czyta” film, sztukę, wystawę lub mecz.** To obiektywny przekaz, opis wizualnej części pojawiających się obrazów. W audiodeskrypcji nie pojawia się ocena dzieła, to jest zadanie widzów. Dlatego tak istotny jest neutralny przekaz deskrytora.

Deskrytor nie ma łatwego zadania. Musi skoncentrować się na tych elementach, które są najważniejsze z punktu widzenia odbiorcy, zwłaszcza, że czas jego przekazu jest ograniczony.

Mężczyzna w średnim wieku, około 40 lat siedzi przy stole w brudnym mieszkaniu. Na głowie ma stylowy czarny cylinder. Ubrany jest w ciemny płaszcz i białą koszulę z muszką. W wielkich dłoniach trzyma laskę ... To Stanisław Wokulski.

Precyzja komunikatu, połączona z plastycznym i barwnym językiem deskryptora, w tych częściach filmu bądź sztuki, w których nie pojawiają się dialogi – to główne cechy audiodeskrypcji.

Audiodeskrypcja jest formą integracji osób niepełnosprawnych w lokalnych społecznościach, ponieważ dzięki niej osoby niewidome bądź słabowidzące mogą uczestniczyć na tych samych prawach w wydarzeniach, co osoby zdrowe.

Dzięki audiodeskrypcji osoby z niepełnosprawnością wzroku mogą chodzić do kina, teatru, muzeów lub na wydarzenia sportowe.

Napisy

Napisy to technika przekazywania treści kultury dla osób z niepełnosprawnością słuchu.

Celem napisów jest umożliwienie osobom niesłyszącym bądź słabosłyszącym zrozumienia treści filmów, spektakli, programów telewizyjnych, tak by w pełni mogły uczestniczyć w wydarzeniach, które nie sprawiają problemów osobom zdrowym. To również narzędzie integracji osób z niepełnosprawnościami, które musi zostać dostosowane do ich potrzeb i umiejętności.

Satysfakcja odbiorców przekazu pisanego zależy od wielu różnych czynników. Nie wszyscy czytamy równie szybko i nie wszystkie osoby z dysfunkcjami słuchu znają świat dźwięków pozawerbalnych – a te również znajdują się w wersji pisanej. Dlatego należy pamiętać o tych różnicach przygotowując napisy do różnych wydarzeń.

Peron dworca kolejowego. Na środku kadru tajemnicza walizka bez właściciela ...

Młoda dziewczyna oraz jej stara matka rozmawiają w mieszkaniu. Dziewczyna pali papierosa i gestem pokazuje matce, że nie ma pieniędzy ...

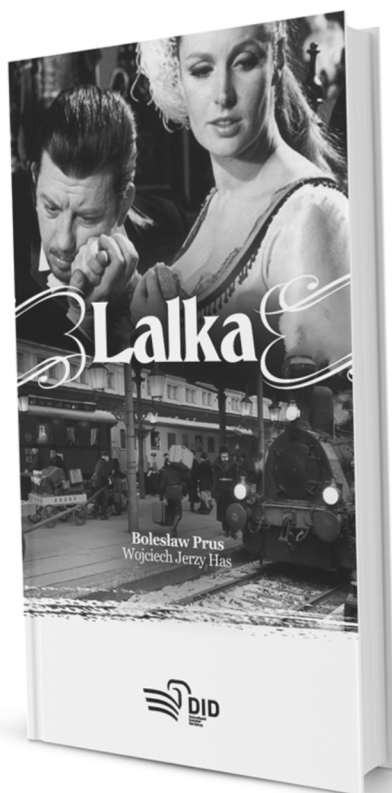
Wokulski w brudnym mieszkaniu biednej dziewczyny zapisuje jej adres na małej kartce ...

Rzecki w ekskluzywnym sklepie rozmawia z subiektem ...

Kim jest Lalka?

To kobieta czy mężczyzna?

**Marionetki!... Wszystko marionetki!...
Zdaje im się, że robią, co chcą, a robią
tylko, co im każe sprężyna,
taka ślepa jak one...**

„Lalka” – Bolesław Prus, 1890r.